

ABONAMENTE:

Pe un an 5 Lei
 Pentru preoți și învățători 6 „
 Anunțuri și Reclame după învoială.

Organ săptămânal al Tinerimei Dobrogene

DIRECTOR-PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanșilor 17

DISCUȚIILE DIN PARLAMENT

Parlamentul țării e în vacanță. După o lună de activitate, care aproape în întregime a fost absorbită de discuțiile din jurul Mesajului, reprezentanții națiunii și-au permis luxul unui scurt repaos, pînă după Sf. Sărbători. E un popas și legal și trebuincios — mai ales pentru maturul corp.

Discuțiile în jurul Mesajului Regal sunt instructive și interesante.

Ele constituie un minunat prilej pentru purtătorii de cuvînt din Sfatul Țării, să desfășoare tot lanțul gândurilor și sentimentelor lor; oferă Streinătății un viu tablou al activității noastre trecute și viitoare; dă ocazie guvernului și susținătorilor săi să-și dezvolte și susțină, în toate amănunțele lui, programul și opoziției mijlocul de a-l combate și a opune vederile sale; în sfîrșit prezintă tinerilor parlamentari un teren propriu pentru a se reliefa și a se pune în evidență.

Cetățenii din România constituțională, care, foarte des în contact cu reprezentanții lor, sunt în curent și cu intențiunile acestora și în măsura de a-l cunoaște și a-i aprecia mai de aproape, nu urmăresc cu atîtta pasiune și interes dezbaterile din jurul Mesajului. Mai multă atențiune le dăm noi Dobrogenii — de oare ce tot ce se leagă și se dezleagă acolo e bun legat și dezlegat și pentru noi — și mai ales Streinătatea dă vorbelor ce se jonglează în aceste adunări naționale o deosebită importanță de oarece ea are în țara noastră interese materiale considerabile.

Urmărind dezbaterile în chestiune din ultima sesiune, trebuie cu durere de inimă s-o mărturisim, că ele ne-au oferit un trist și îngrijitor spectacol.

Dacă nu din respectul ce reciproc trebuie să-și datoreze toți aceia, care rînd pe rînd conduc destinele acestei bine cuvîntate țări, dar cel puțin pentru demnitatea ei în afară — unde avem foarte severi judecători și protectori — și pentru ochii lumii din 'năuntru, e nevoie ca în toate discuțiunile de acolo, să se păstreze multă prudență și moderație. Căci va fi rău de mult, de foarte mult — dacă nu de țara întreagă — cînd toți aceia cari duc astăzi pe spinarea lor încovoită sarcina contribuțiunii, or, trebu-

incioase și netrebuincioase, vor perde răbdarea și încrederea.

S-au aruncat, timp de o lună, de o parte și de alta încriminări dovedite cu acte. S-a sancționat reciproc corupțiunea, în cel mai degradător sens al cuvîntului, lipsa de scrupule de demnitate și de milă pentru banul obștesc.

S-au conjugat și de unul și de altul, verbele: a *căpătui*, a *mîtui*, a *fura*. Triste vremuri!

Cel puțin noi, Dobrogenii, vom o mîngîiere. Nouă nu ni se poate imputa, de cît că am conjugat și conjugăm verbul: a *da, dare!*

CONST. N. SARRY

Ceva despre învățătura limbii românești

E știut că în această parte a țării, mai ales în localitățile cu o populație eteroglotă, pe tărîmul didactic, se depune o muncă uriașă. Și nu numai cel de la greu carului, dar toți cred că înțeleg, cu cite aș de luptat acei pe care soarta i-a hărăzit să facă ceva pentru binele semenilor, sacrificînd energia și puterile de muncă, pentru a învăța tinerile generațiuni, sfînta carte „care rupe lanțurile, risipește negura minții și întemeiază popoarele”.

Sunt sate unde copilul cînd vine la școală pentru prima oară, nu știe un cuvînt romînesc. Munca stăruitoare dă însă rezultate bune și acești copii fricoși, cu căutătura sperioasă, streină, devin cu timpul cei mai buni prieteni ai școlii.

Nu vorbesc de elemente eterofile soviniște; vorbesc de elementele acelea care au în inima lor prăcurea, prințul de recunoștință pentru pînîntul acestia de care le sunt legate o mulțime de amintiri, ce merg une-ori pînă în fundul copilăriei. În satele cu o asemenea populație, școala este datoră a deștepta și întări simțul de limbă. Vorba, — această haină a gîndului — cu timpul îmbracă toată simțirea unui individ, făcîndu-l să-i fie dragă, căci:

Mult e dulce și frumoasă
 Limba ce vorbim
 Altă limbă armonioasă
 Ca ea nu găsim..

Pentru ca în aceste școli să se facă însă un progres vădit, e absolut necesar ca autoritatea școlară superioară să le vie în ajutor, înzestrîndu-le cu un material didactic ales și cit de bogat.

Tablouriile intuitive la deosebitele obiecte de învățămînt să fie multe și variate, căci ele sunt mijlocul cel mai potrivit de a provoca vorbirea. — Ideile își au ast-fel noțiunile lor conrespunzătoare.

Avîntul pe care ar trebui să-l dea limbii române școlile froebeliene, înființate în această provincie ar fi nul, cît timp aceste școli vor fi în starea în care se află astăzi, în ce privește materialul didactic necesar.

Căci e știut — vorbele goale învățate papagalicește de bieții copilași, sboară, se duc, se pierd și cum am fost, așa rămînem.

Nu e de cît un vuiet surd de moară care tace gălăgie multă, și tăină de loc. Cîm voși dar, ca copilul îndopat astfel, să mai simtă vre-o dată viața limbii pe care o vorbește..

Pe lângă aceasta, școlile froebeliene, mi se pare că prea băjbăese prin întuneric, fără un program de studiu, fără o îndemnare sănătoasă la predarea cursurilor..

Ce de entuziasm risipit, și cîte puteri de muncă cheltuite fără nici un Dumnezeu.

M. Teodorescu-Copačin

ARTIȘTI ȘI MUZE

PORTRETE SCHITATE

de Ion Adam

D. Ștefan Vănoav

E o împrăștiare de sănătate și învioreare, arătarea lui demnă și împăcată. Din cadrul cărunt al părului îi luminează energia fruntea bronzată, așa i se împrăștie prelung, în nuanțarea pudrată a barbei, strălucind de scînteirea ochilor inteligenți și buni. Peste toată îngluirea de umbre hotirite și lumini vioase, stăpînește un zîmbet dulce și blajin, zîmbetul apostolic al celor cari muncesc și iartă.

Așa bătrîn și frumos cu mersul stăpînit și înfățișarea demnă, își evocă amintirea unui senator român din vremile bune.

Puternic încă frumosul bătrîn s-arată într-o aureolă de sănătate și învioreare.

Își poartă anii tălnic, trecînd prin mulțime demn și cuminte, de-ai crede că se deprinde dintr-un cadru vechiu, din galeria bătrînilor noștri idealisti.

Voința Națională

1 Decembrie 1905

Pentru ca lumea ingrata lume! de care cu drept cuvînt d. Adam se plînge că nu-l înțelege, să nu dea o interpretare greșită și nedreaptă celor două coloane puse de noi în capul articolului datorî ne vedem să venim cu cite-va explicațiuni.

Poesia, pictura, arta în general, rămîne artă, în toate timpurile, în toate împrejurările chiar și atunci cînd face puțină negustorie.

Poetul, pictorul, artistul, chiar atunci cînd se afundă pînă în git în noroiul realismului — bine înțeles, pour l'amour de l'art — și atunci încă rămîne artist „dintr-un cer cu alte stele, cu alte raiuri, cu alți zei”!

Pe artist îl inspiră un frumos răsărit de soare tot așa de mult ca un cer noros care cerne fulgi albi de zăpadă. Niște obraji rumeni cadrați de două rînduri de mîrgăritare, îl înzăușează tot așa de mult ca o față bronzată care se împlinește prelung în nuanțarea pudrată a barbei!

Acum, că poezii sunt poligamii — într-o idealistă accepție a cuvîntului — aceasta-i o necesitate inexorabilă

OPINII SINCERE

de Ion Adam

D. Colonel Capșa

Colonelul e... un militar, un soldat încrezător și fără ascunsuri multe, un bătrîn înalt, frumos și străluc.

Un om care nu este drag.

Repet un singur om, un om blînd, înalt și frumos — un colonel care aluptat la Plevna

D. Capșa, scîrde frumos, are dinții albi înec și obraji sunt rumeni ca al tatălul meu

Vedeți... atîtea elemente de artă și slavă

Tribuna Dobrogei

25 Decembrie 1905

Artistul, atunci cînd muza-i inspirațioare începe a-și strînge bazele pînă din cari vîrșă grații și favoruri, e nevoit să facă apei la o altă mai prodigioasă lu.. farmece și motive de creațiune.

E natural, ca în acest colind poetul să se lovească de vre-o muză severă, care să întoarcă, din primul moment, spatele la odele ce zdrăngăne din lira sa flămîndă. Aceasta însă nu descărăjează pe artistul care-și cunoaște meseria, căci vorba veche:

— Îți plac fetele, Ioane?
 — Îmi plac
 — Dar tu lor?
 — Și ele mie..

Sunt, ce-i drept, artiști cari împing prea departe aceasta „licență poetică”. Ei merg cu poligamia lor artistică atît de dedarte, în cît stau la respînt și invită muzele *care dau mai mult!*

Aceștia din tericire sunt puținii la număr, dar sun!

D. Ioan Adam dacă nu face parte dintr-una din aceste două categorii, de sigur se poate prenumăra în cealaltă.

Și, pentru ca afirmațiunile noastre de mai sus să capete o sancțiune, facem apel la autoritatea necontestată a amîcului nostru Pe. u. Vulcan — „primul poet dobrogean”.

UN PROSAIC

Pentru d. Gr. M. Grigoriu

Din mai multe articole de polemică și o scrisoare publicată de d. Grigoriu în coloanțele unui ziar din localitate, reiese clar că d-sa a demisionat din Consiliul comunal pentru motive de cinste și demnitate.

Nu vom să ne îndoim un singur moment asupra sincerității afirmațiunii d-lui Grigoriu. De cît, printre alte deciziuni luate de consiliul nostru comunal pe cînd d-sa figura încă acolo ca membru, este și acea rețetă la proiectul pentru alimențarea cu apă a orașului. — E fapt sta...it astăzi, într-un mod absolut indiscutabil că acea deciziune a dat posibilitatea să se pună la cale o afacere verosă.

Opinia publică de aci legitim alarmată de monstruozițea acestui act, într-o chestiune în care se angajează nu numai averea obștească dar și sănătatea publică, are dreptul, dacă nu la satisfacțiune, pentru moment, dar cel puțin la deslușiri complete și consilierul „care a demisionat din consiliul comunal pentru motive de cinste și demnitate” e cel mai indicat să le dea.

Facem apel dar la corății... itatea d-lui Gr. Grigoriu care singur din întreg consiliul, a finut să arate că promisiunile făcute cetățenilor în prezua alegerilor, constituie adevărate angajamente. I se prezintă ocaziunea să facă și cetățenilor un serviciu și mai ales d-sale.

În numărul viitor, vom trata într-un articol de fond o nouă categorie de pămînturi, asupra cărora ridică pretențiunile serioase Guvernul otoman — revelațiune ce de sigur va produce perturbațiuni în regularea mult încurcatei proprietăți rurale din provincia noastră.

Constanța,

Medgidia

și Murfatlar

Singurul argument mai plauzibil, care ar putea pleda în favoarea tirgului de la Murfatlar, ar fi următorul: prin faptul că această localitate e mai apropiată de o parte din satele de vest ale districtului, este pe țărani de a mai batatori drumul pînă la Constanța, perzînd din timp și obosind mai mult vitele.

Să judecăm mai practic lucrurile: Țăranul consideră ziua în care se duce la tirg, ca o zi de sărbătoare, o zi pierdută așa că chiar de isprăvește mai repede, tot noaptea se luapioază acasă și astfel în loc să facă trelor pe drum mai mult, le petrece la circiuma din sat, în afară de aceasta, cum drumul spre oraș îl face noaptea, toți pornesc de cu seară din sat și popășesc pe la hanurile din satele de pe lângă tirguri, pînă la ivirea zorilor. Care are curiozitatea, n are de cît să se oprească o noapte la unul din hanurile din satele Hagigea, Hasidulne sau Canara și va vedea, cum care so site aci de pe la miezul nopții, așteaptă orele 5 pentru a porni spre Constanța.

Cu alte cuvinte singurul argument ridicat în favoarea metodeli oborului de la Murfatlar cade, după o judecată mai practică a lucrurilor.

La considerațiunile de mai sus se adaugă un alt inconvenient, care în neînsemnătatea lui e de o importanță capitală.

Pe cît se știe, comerțul din Constanța încă din vremuri vechi pe mîini străine, continuă pînă azi să fie apapanatul lor. Iel și colo se ivește acum cite o firmă romînoasă, care are să lupte cu mulți și multipli rivali.

Negustorul vechiu, oare-cum înjghebat și datat cu fluctuațiunile comerțului din localitate, nu resimte lovitura tot așa de erunt ca cel nou, care abia prinse se infiripeze.

Orî n ar fi să comiți o crimă, tolerînd să fie lovit comerțul romînesc încă în fașă, într'o localitate, unde afară de funcționari pe cel l-alti romîni li poți număra pe degete?

Dacă am admite chiar, că oborul de Murfatlar prezintă avantajul reale țărănilor și totuși fiind vorba de existența mai departe sau de ruina a două orașe, Medgidia și Constanța și mai ales a acesteia din urmă, în care se pun așitea îndreptățite speranțe, pentru ca să crezei dintr'un sat un alt oraș între ele, încă ar trebui să treci peste multe considerațiuni. Cu atît mai mult nu rămîne să se stea pe gînduri, cînd vezi că acest tirg se menține prin bani, fraudă și necinste în profitul a trelpatru negustori și în dauna a populațiunei din două orașe, ba chiar a țărănilor exploatați fără nici un scrupul.

Înainte de a încheia, în numărul viitor vom arăta îmbunătățirile ce trebuie aduse oborului dela Constanța.

POLITICE

Rubrica de față, consacrată șirilor politice, par-că nu și-ar avea locul aci la noi, unde de fapt nu există viață politică, în romînescul senz al cuvîntului. Fiind-că însă am neglijat a alătura dela început la cuvîntul politice un mare semn de exclamațiune ceea-ce ar fi arătat acelor care nu știu să citească printre rînderi toată batjocura din rubrica în chestiune, dăm astăzi această deslușire.

„Dorul Romînului”—organ național independent din Craiova dirijat de un domn care și-a renegat numele patronimic de *Kiriakidis*—după ce constată că ziarul nostru se prezintă serios și deci mai interesant, se ocupă de noi cu o deosebită atențiune. Din tot cuprinsul ziarului nu relevază însă, de cît următorul pasaj, pe care-l găsește rău plasat în rubrica *politicilor*. „Dobitoacele Primăriei au adresat spuneam noi—o plîngere colectivă Șefului lor rugîndu-l să bine-voiască

ca scuti pe confrăți lor de birja de atîta amară corvadă.”

Că Șeful dobitoacelor Primăriei noastre se vede sînt să-și înțame la îngreuiatu-i ear *gazetelor* locala de la Craiova aceasta nu ne surprinde; ne jigneste numai în smorul nostru de profesioniști. Iapal, că în corînd vom fi chemați să exprimăm sentimentele noastre de compătimire și pentru noile *elemente de corvadă* ale Primăriei de Constanța.

Suntem rugați a întreba pe d. Ion Bănescu, ce s'a făcut cu fondul de 10.000 lei, prevăzut în buget pentru o capelă și o imprejmuire la cimitir precum și unde s'au dus cele 15.000 lei destinați pentru o a doa biserică în partea de sus a orașului?

Confratele „Steaua Constanței” găsește că noi, în chestiunea dreptu ilor politice păstrăm o atitudine echivoacă.

Acel care ne-a urmărit, au putut vedea că socotim tot regimul nostru așa zis constituțional, ca o ficțiune rău făcătoare; am arătat de asemenea multe din motivele care se opara la acordarea drepturilor și peste trelpatru săptămîni vom face să apară o broșură, în care vom trata pe larg situațiunea reală a Dobrogei inoportunitatea abrogării regimului excepțional și modificările ce trebuiesc aduse legii noastre organice.

În ziua de ajun a Anului Nou, d. Ion Bănescu primarul orașului Constanța, toată după amiază, în fața unei interminabile șerif de *apertire* își dezvoltă programul, în noul local al Societății „Mercur” din piața Independenței.

Pe seară, într'o stare de ebrietate nepotrivită cu demnitatea ce i-au încredințat-o din greșeală cetățenii, a fost sfătuit să părăsească *tribuna*... (nu a Dobrogei)

Dela *Nea Iancu Brătescu* la *Nea Iancu Bănescu* e... chestie de două consonanțe!

Indură-se d. consilier comunal, colohel d r Ahile Ziseu și răspundă-ne dacă pentru reparația seroi din grădina publică, efectuată de D-sa, a existat vr'un deviz cît de simplu, dacă a încasat vre-o ziurnă și dacă serviciul tehnic al comunei putea sau nu să execute acea lucrare.

La banchetul dat de mai mulți funcționari din orașul nostru d-lui primar pentru deciziunea luată în consiliu de a da pămînt Romînilor din Constanța, cari n-ar avea loc de casă—deciziune care va rămîne deciziune—între alții a închinat în *sînătatea* sărbătoritior și un tînar funcționar, titrat, cu cuvintele:

Ridic acest toast contra Primarului și a întregului consiliu comunal.

În vino veritas! De cît, acest toast, care—să nu se ia drept glumă—e absolut autentic, arată mentalitatea și sentimentele de care erau animați o însemnată parte din aceia, cari dădeau banchetul în onoarea Primarului și a Consiliului.

La toastul tînarului în chestiune, al cărui nume îl trecem sub tăcere, *nimenea nu-a găsit cu cile să ridice vre-o protestare*. Luăm act.

Încă un ce tot așa de caracteristic: *Musica militară a fost angajată de însuși Primarul!*

Printr'un bilet, un domn major din localitate a adus dorința d-lui Bănescu la cunoștința capel-maistrului

Pentru „Gazeta Tulcer”

Un articol împănăt cu un rătăcios egoism și înflorit în coadă cu o epigramă aobstă, ne silește, fără voia noastră, să intrăm în polemică cu confratele „Gazeta Tulcer”

D-nii din jurul acestui fol oficioase nu ne dau voie să vorbim în numele Dobrogei întregi, pentru că—ne spun d-lor și în Tulcea sunt oameni cari

pot vorbi și scrie! La atîta inconștiență și înjosire, o mărturisim, n-am fi îndrăznit nici odată să condamnăm pe conștienții noștri din cel-alt judet Dobrogean.

Supărări lor li putem găsi cu atît mai puțin o explicațiune, cu cît știm că în numele acestui „organ al tineretului dobrogean” am fost acum un an la Tulcea îmbrățișați frățiește de cel din jurul „Gazetei Tulcer” tot timpul ședevei acolo, precum și salutați cu multă cordialitate la plecarea. Relațiunile au continuat aceleași, fără să ni se facă vre-o imputare pînă mai zilele trecute, din faptul că vorbim în numele Dobrogei întregi!

Dar chiar dacă acesta ar fi mobilul real al supărării domnilor din jurul organului din cealaltă reședință de judet, totuși îl găsim neîntemeiat. Noi pînă acum n'am cîrut nimănuia în ūmele tuturor Dobrogeenilor dreptari și favoruri; ne-am mîrgînit a expune situațiunea reală locală și a ne face interpretul doleanțelor generale, fără a ține seamă de moșoroaiele ce despart puterea subprefecțiilor Tulceri de cea din judetul nostru. Pentru noi nu există hotare în țara romînoasă!

Și cînd acesta ne e crezul și programul—și nimeni nu are cuvînt ca să ni le dezmință sau să le conteste—numai niște oameni răi la suflet și egoiști pot să ne împiedice ca să luptăm necondiționat, alături cu ei pentru realizarea aceluiaș ideal! Cum vedeți, noi nu bănuim buna credință și curățenia năzuințelor nimănuia, nici chiar pe ale confrăților dela „Gazeta Tulcer”.

De cît motivul supărării unor confrăți tulceri, rezidă într'un fapt și mai puțin vrednic de discuție și anume într'o notă pe atît de hazlie pe cît la locul ei, introdusă de noi într'unul din numerele precedente ale „Dobrogei June”

Notă în chestiune se refera la atitudinea echivoacă păstrată de d. Hagi Anton în comisiunea pentru drepturile politice, atunei cînd a venit în discuțiune chestiunea elementului transilvănean din Dobrogea.

Prefectul de Tulcea, știut e, că s-a abținut de a se pronunța într'un fel sau într'altul, pe cînd restul comisiunei era divizat în două părți egale: una pentru acordarea de drepturi în masă odată cu ale autoctonilor și alta pentru recunoașterea, în mod individual prin Parlament, D. Hagi Anton—pe cît se spune—a păstrat aceasta atitudine din cauza lipsei d-lui D. Nenitescu.

Transilvănenii constituie n interesant și puternic element în provincia noastră și pozițiunea lor cetățenească trebuie să formeze, din primele zile, obiectul principal al preocupărilor unu om, care studiază chestiunea Dobrogei. Această pretențiune devine o obligație pentru șeful administrației unu judet, mai ales cînd lui i se încredințează un loc într'o comisiune, chemată—zice se—să lumineze Guvernul, care a promis acordarea drepturilor politice...

Cu ocaziunea ducerii mele prin Tulcea, am avut onoarea să am cu d. Hagi Anton o convorbire și d-sa se arăta un partizan convins al abrogării necondiționate și neîntîrziate a regimului excepțional din Dobrogea.

Aceasta—cred—presupunerea o studiere prealabilă a acestei probleme complexe, în fruntea căreia figurează ca factor principal elementul transilvănean.

Nu trecu un an și pomenita comisiune luînd în dezbatere chestiunea, d. Hagi Anton *scabline*, ceea-ce iarăși presupune o complectă *neconștiență în cauză*.

O întrebare devine naturală: Cînd a fost d. Hagi Anton inconștient cu sine însuși? Atunei cînd cu o ușurătate puerilă se pronunța cu atîtă căldură pentru acordarea cît mai largă a drepturilor politice tuturor Dobrogeenilor, sau mai tîrziu, cînd cu o neșiguranță sau o nepregătire neiertate omului politic și reprezentantului unu guvern se declăra în necunoștință de cauză?

Onor confrăți de la „Gazeta Tulcer” trebuie să recunoască, că am fost chiar indulgenți cu d. Hagi Anton, atunci cînd relevam numai printr'o glumă nevinovată această inconștiență.

D-lor trebuie să mai recunoască, că

scorcionine, chestiunea aceasta și sîlîndu-ne să vorbim numai serios n'au făcut patronului în al cărui serviciu sînt puși. Niciilor nu-și găsim mai bun loc vechia rîsătoare: „Si taussent philosophi manussent!”

C. N. S.

Hazul Săptămînei

D-lui I. Moșoi Econom de vită.

Cine n-a învățat să nu amănosească din opera mea de pînă acum, să nu-l fure sfîntul să se împiedice de mine cu neștedință, că-l iaș pe umeri ca pe un berbec și-l duc moștenire prostăcișii!

Ion Adam

Vrei, ca berbecii care i-ai S-ajungă la posteritate? Pune-i în circa lui Adam, în cîmă și-o poste.

Pentru d. Prefect al judetului

Din niște corespondențe primite la redacție de la comuna Topalu, și pe care le-am relatat în parte într'un număr anterior, rezultă că relațiunile dintre administrație, prefect și învățator din localitate sunt foarte încordate.

Dintr'o noua corespondență primită tot de acolo mai zilele trecute, de la o persoană al cărei cuvînt nu-l putem pune în discuție, rezultă același lucru; ba această discordie din cite ni se expun, a intrat într'o fază îngrijitoare.

O asemenea stare de lucruri, care compromite o bună administrațiune și răpește din încerderea ce acești trel factori cardinali trebuie să inspire populațiunii, nu mai poate dăinui.

Dorînd a vedea dispărută într'un fel această neînțelegere, suntem de părere ca toți să fie chemați la Prefectură și să se clarifice odată situațiunea.

Aceasta ar fi singura soluțiune. Nu ne indoim, că d. Prefect va bine voi a lua în seamă intervenirea noastră.

Tăcere semnificativă

CHESTIUNEA APEI

Alimentarea cu apă a orașului nostru—o chestiune, prin natura ei, capitală și de ordin principal—e piedestalul cu care Primarul Constanței fine să se înulfe deasupra unu trecut compromis și uricios.

În jurul proiectului acestei lucrări s'au adus acuzări pe cît de precise, pe atît de grave:

S-a slăbit anume, că inginerul antreprenor, de convenșă cu părintele comunei, au făcut tot posibilul cu chestiunea să treacă cu „Fulgerul” prin consiliu și contractul să fie încheiat fără ca nimeni să nu priadă de veste, corupîndu-se în acest scop corespondenșii ziarelor din Capitală.

A reeșit, în mod indiscutabil, din textul contractului, că s-a pus la cale o afacere vicioasă, eludîndu-se prin subterfugii subtile, legile și garanțiile cu care acestea înconjură asemenea lucrări costisitoare și importante.

S-a adus, de către valorosul confrate „Cuvîntul” în discuțiune o nouă gravă acuzățiune, care era natural să ne scape, de oare-ce la Primărie se lucrează cu ușile zăvorile și perdelele lăstate, așa că numai împrejurări norocoase și mijloace excepțio-

nale le pot face să parvi a cunoaște parte din neregularitățile de acolo. S-a susținut anume, de către citatul organ că d-lui Virgil Ionescu, antrenorul de astăzi și conducătorul rechei instalațiunii cu apă din puțul C. P. R., i se recomandase, cu oină la fiecare unor noi puturi la adâncimea celui d-ntîi, a cărui apă servește multă vreme chiar la școlile din oraș, să înalțe vorba la puțul adîncit, unde straturile de apă se prezintă în condițiuni probabile apa rea revăluie ulterior fiindă mai densă și deci stînd la fundul puțului. Am putea chiar adăuga ca această binevoitoare observație a fost făcută d-lui Ionescu în biroul serviciului tehnic al Primăriei, de către d. inginer Radu—o somitate în materie—și de față cu inginerul comunei, d. Cîmănaș.

D. V. Ionescu care nu și d. Ion Ionescu, aveau probabil interesul ca un proiect să fie întocmit cu orice preț n-au voit să fină seamă de acest fel.

Cite cuvinte, atîta acuzări—care toate nu fac de cit să toxicească și în ororabilitatea acestor două triste personaje—daca o ai—și să glîrbească încrederea ce ele trebuiesc să inspire.

La toate acestea se găsește cu oare să se răspundă prin tăcere.

Atunci cînd s-a definit că tăcerea e un răspuns din nefericire nu s-a precizat și ce fel de răspuns este, așa că nu pot fi de cit în desavantajul demnității ambilor acestor domni, comentariile ce însofesc tăcerea lor filosofică.

Există în localitate o tonie oficială, care prin atitudinea-i de expectativă în această penibilă afacere, nu numai că dă o confirmare oficială superiorilor acestor grave abateri dela lege și dela noțiunile cele mai elementare de cinste, dar pune într-o tristă lumină și relațiunile dintre Prefectură și Primărie—relațiuni, ce au altă ocaziune am dovedit, că nu sunt dintre cele mai cordiale.

Fără cu toate acestea rămîne stabilită că neregularitatea și necinstea există și ar fi de dorit ca Prefectura dacă deserviază această fraudă și lasă pe Primar în voia propriei lui soarte, să ne-o spună categoric.

Așteptăm răspunsul „Tribunei Dobrogei”, cînd vom reveni.

Crîma de la Enighea

Mare parte din cititorii vor fi știind fără îndoială de omorul înîmplat la Enighea, al cărui autor, probabil fără voie, a fost marele proprietar din localitate, Vasilache Constantin, iar victima mer giul satului Gheorghe Triandafil, zis și Deli Gheorghe—rudă de aproape a celui d' întîi.

Fiindcă au circulat o mulțime de versiuni în jurul acestui crime, ținem să dam astăzi detalii precise asupra împrejurărilor în care s-a comis.

Ucisorul, care era un zurbagiă—după cum ni l arată și porecla—găgăuț de origine, se stabilește în satul Enighea în urma unui omor săvîrșit chiar asupra tatălui său, după cum se susține Aci, ca omul care voia par'că să se pocăiască, se poartă cit-va timp bine, ceea-ce face pe tatăl ucigașului, pe așa numitul Ciorbagi Constantin să-l dea de soție pe o nepoată a sa.

Fie, că norocul nu l-a favorizat fie că nu a fost un muncitor sîrguitor și serios, dînsul n-a putut să-și formeze o stare, așa că ajunge în cele din urmă moragiă.

O ură continuă era între fiul care moștenise pe Ciorbagi Constantin și între acesta din urmă, care pretindea că i se usurpase o parte cuvenită din succesiune. Această vrajbă a alimentată și de ațîțările unor din locuitorii săteni, cari găseau în Deli Gheorghe un escelent păzitor al țarinilor lor, încăleate zilnic de vitelo lui Vasilache.

Cearța degenera adesea în amenințări îngrijitoare, ceea-ce făcu pe autorul omorului de astăzi să reclame dese ori Prefecturii și Parchetului și să ceară să fie pus la adăpost de acest

zâmbac. Fiindcă însă mei odată nu se prezintă acuzări precise, nu se putea lua vr'o măsură hotărîtoare.

În seara crimei Vasilache Constantin se afla într-o cameră a circului salo din sat, iar în prăvălie petrecea ucisorul într-o stare cumplită de beție, pînîndu-se de scandaluri și spîrgînd chiar capul unuia din săteni.

Băiatul din prăvălie, văzînd starea lui Gheorghe Triandafil și mai eunoscînd și animozitățile dintre acesta și stăpînul său, i-atrage atenția acestuia din urmă să plece: dînsul dă ascultare și părăsește locul printr'o ușă din dos însoțit de un prieten al cărui nume ne scapă.

Servitorul se întoarce la cel din prăvălie, printre care se găsea încă victima și-l poartă să plece și el, ca să stingă lumina.

Din nenorocire dă drum și lui Deli Gheorghe tot prin ușa din dos; acesta însoțit de un consătean Stoian, pornește înainte.

Însoțitorul lui Vasilache observă, că după el vin doi înși și-l atrage atenția. Acesta, la întrebarea ce pune, răspunde Stoian: Nol. Vasilache strigă atunci: gheri! (înapo).

Stoian cotește la dreapta și fuge. Gheorghe înaintază. Vasilache scoate atîtu de un revolver de buzunar ce purta la dînsul și tragă. Glociul nimerind între coaste, perforază plămînu și trîntoște la pămînt pe Gheorghe mort.

Distanța la care se găseau unul de altul rămîne s-o stabilească expertiza medicală.

Se naște întrebarea: de ce Vasilache n-a tras mai întîi un gloanț preventiv în aer? Dînsul răspunde, că de oare-ce revolverul nu conținea de cit două gloante, îl era frică să nu fi rămas dezarmat, mai ales că știa că Deli Gheorghe tot deauna purta un mare cuțit la dînsul.

Rămîne acuma ca instrucția să stabilească natura crimei. Îi vom ține în curent pe cititorii.

CARNETUL UNUI POSAC

Acalmie

Poezia și pictura
la Constanța-s azi la modă...
Așa dar gustul public
vrînd-nevrînd mă conformez.
Și de săl pe cit posibil,
cite-o schiță, cite-o odă
La lectorii mei asidui
încerca-voiți s'adrez.

Voiți începe — permis fie-mi —
c-o sinistră constatare.
Este vorba de-acalmia
ce domnește peste tot.
La Constanța și pe-afară,
de la Dunăre, ... Mare,
Și-ale căreia motive
să ghicească mulți nu pot.

Și, cum țin ca cititorii
la curent cu tot să fie,
Fără să fiu tras de limbă
de o sarcină m-achit
Și le-arăt care-l motivul
la această acalmie:
Koiciu a plecat la Nissa
și-Anagnosti e murit
Saroglu

INFORMATIUNI

Din cauza Sf. Sărbători și a unei extraordinare aglomerațiuni de lucru la tipografie, apariția ziarului a suferit o simțitoare întîrziere.

Cerem ertare abonaților noștri pentru aceasta.

In ajunul Anului Nou a încetat din viață Eugeniu Stătescu.

Unul cite unul dispar bărbaii, cari au lucrat la înălțarea României de astăzi și nu vedem în urmă-le vlăstare demne de așa tulpini săpătoare.

La telegramele de felicitare, adresate de P. S. Episcop al Dunării de jos M. S. Regelul și A. S. R. Principele Ferdinand, Moștenitorul Tronu-

lui, cu prilejul anului 1906, Majestatea Sa și A. S. Regală au bine-voit a răspunde prin următoarele telegrame:

Telegrama M. S. Regelui

Prea Sfințit Sale Episcopului Pimen al Dunării de jos GALAȚI

Urările bine simțite și rugăciunile ce Prea Sfinția Voastră a înălțat către A-tot puternicul cu ocazia anului nou 1906, Ne-au pricinuit o mare mulțumire sufletească. Eu și Regina Vă mulțumim călduros și rugăm pe bunul Dumnezeu să-și reverse bine facerile Sale asupra scumpel noastre Țări și să vă păzească într-un mult timp pe Tronul Episcopal.

CARE.

Telegrama A. S. R. Principele Ferdinand

către

P. S. Episcop, P. S. S. Pimen Episcop al Dunării de jos GALAȚI

Mulțumesc prea călduros pentru bunele urări Ce Prea Sfinția Ta mi-aduci și doresc din inimă Prea Sfinției Tale să-mi îndelungăți cu sănătate

FERDINAND

În seara de revelion Cercul „Cultura” din localitate, a ținut să procure membrilor săi și unui mic dar select număr de invitați, citeva ore de petrecere liniuă și animată și în același timp să semene, în limitele puterilor sale, puțină bucurie și alinare de nevoi în 17 familii dintre cele mai lipsite ale orașului nostru.

D. C. Dumitrescu, președintele activ al cercului printr'o scurtă cuvîntare de introducere, împărtășește azistenței viile regrete ale d-lui Vărnăv, președintele de onoare al Cercului, de a nu fi putut lua parte fiind plecat la București și arată rostul acestei micî serbări, care va fi începutul unei îndrumări sănătoase pentru realizarea frumoaselor scopuri prevăzute în statutele cercului.

După d. Dinătescu, la cuvîntul d. Hristian Țapu profesor, care, într-o limbă „dulce și frumoasă” face o descriere a datinilor ce înconjoară la popor aceste sărbători.

În urmă se procede la împărțirea de haine, încălțămîntea și cele necesare pentru școala la 17 copii săraci, recomandați de Primărie, după invitația Cercului.

La orele 12, în jurul unui lung șir de mese, s'a pus, în sunetele orchestrei capat' anului vechiu, printr'un toast festival al președintelui.

Seria cuvîntărilor o urmează directorul ziarului nostru, care după ce vorbește asupra vieții societate la Constanța, constată că la acest cerc, faptele au luat locul vorbelor obișnuite de la tot felul de asociațiuni românești—și care duc la discordie și dezagregare—și în aplauzele azistenței cere și e primit a figura ca membru în cerc.

A urmat apoi pînă dimineața dans și petrecere.

De la Chioseler ni se scrie, că factorul care face serviciul pe linia Medgidia-Carabac, nu-și îndeplinește cu exactitate serviciul. Vise aduc la cunoștință abateri grave în sarcina sa. Cerem d-ului diriginte al ofici-ului Medgidia o riguroasă anchetă.

Rezultatul la alegerile parțiale de Duminică 9 corent, a fost următorul: Giurgiă, C. Dimulescu, liberal 370 voturi, ales N. Papadopol, conservator 216 V. Miculescu, conservator carpist 114 L. Zaharoff, independent, 30.

Buzău. P. P. Carp, 695 voturi, ales N. Sibiceanu, guvernamental 617.

Roman. Petre Missir, conservator carpist, 69 voturi, Șt. Ciuntu, guvernamental 67. S'a declarat balotaj

R-Sărat, Iancu Alexandrescu, guvernamental 97 voturi, ales Al. Djuvara, liberal 86 voturi.

La această din urmă localitate, se știe, că solicitase sufragiile alegătorilor reposatul Eugeniu Stătescu. Răușita să fiind aproape sigură, guvernul ar fi fost bătut pretutindeni.

La Roman, d. Missir se consideră ales și rămîne ca Senatul să decidă.

În seara de 26 Ianuarie a avut loc la Topal o foarte frumoasă serbare, deschisă printr'o conferință a preotului din localitate asupra crizei religioase și urmata de dans!

Serbarca, grație concurenței d-nilor Alexe Hoșculeț și frații Gh. și Ion Gurgău, a avut un strălucit succes.

Asemenia veștile primim foarte bucuros, căci amice nu abate pe România dela circumsă, de cit aceste petreceri educative și animate.

Atragem într-un mod înzistent atențiunea d-lui Șef al Poliției locale asupra clientel'ei cafenelelor din jurul grădinei publice mal ales.

Copil, de cea mai fragedă vîrstă populează pînă la orele cele mai înaintate din noapte acele localități, făcînd în cărți sau la bileard gologanii procurări cine știe prin ce mijloace săd. În cazul cel mai bun, furași din buzunarele săd din legăturile de acasă.

Se vorbește, că s-ar fi practicînd acolo și înoravuri dintre cele mai detestabile.

Instrucțiunea a dovedit că faptele de i corectî ndine înputate d-lui Nistorescu, ar fi inexacte.

Consiliul nostru județean, în ședința sa extraordinară de la 10 corent, s-a ocupat cu chestiunea liniei Tulcea-Constanța.

Linia va costa pînă la 18 milioane, și va avea o lungune aproximativă de 136 chilometri. Auditatea ar reveni la un milion și este-va puțin de lef.

Județul Tulcea, se știe, că va contribui cu două zecimi județene și alte zecime comunale-munecile limitrofe; în total suma votată de consiliul județean se urea la 135 mil anual.

Consiliul nostru a decis să impună o zecime și jumătate din partea județului și alte o zecime comună comuncile limitrofe, completînd astfel suma de 274 mil cu care ambele județe ar trebui să contribuie.

Statul dă 1500 lei anual pe chilometru și o chirie asupra costului de 3, 5 la sută.

Din fondurile ordinare ambele județe vor da cite 25 mil lei, pentru completarea studiilor preliminare.

S-a exprimat dorința, ca să se studieze traseul Tulcea-Medgidia.

Asupra acestei chestiuni vom reveni.

Atragem atențiunea cititorilor asupra anunțului de pe pag. IV al marcului Hotel Metropol

Suntem rugați a publica, că încă din luna Septembrie 1905 s-a prezentat în comuna Alacap un domn anume Georgescu care a încasat de la d-nii D. Sasu, D. Lupea, Ion Coconeanu și Ion Sasu, prețul abonamentului la ziarul „Țara” fără ca pînă acum să li se fi servit ziarul.

Ne facem o datorie de a aduce aceasta la cunoștința confratelui bucareștean.

Trupa lirica română de operete din București, de sub conducerea d-lui C. Grigoriu, își inaugurează seria de reprezentațiuni ce urmează să dea în orașul nostru, în ziua de Marți 17 corent, cu Moștenitorii-Veseli—piesă ce a făcut deliciul nemurimărilor vizitatorii din toate serile al Parcului Otetelescu.

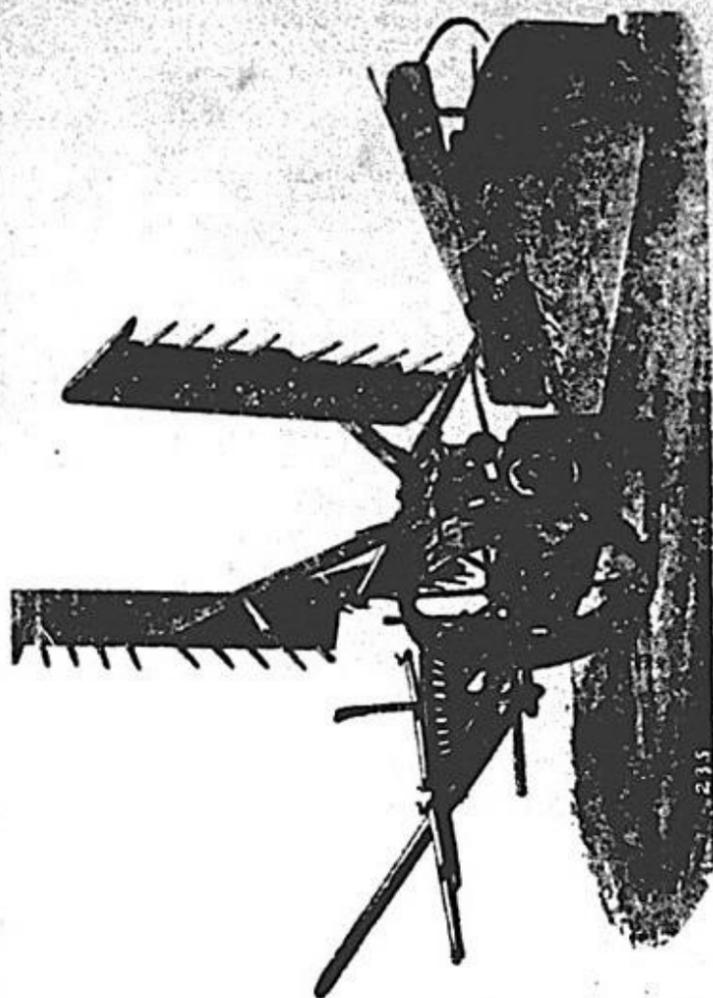
Atragem atențiunea cititorilor noștri asupra ornamentelor ce împodobesc bereria „Gambrianus” din localitate, datorite d-lui Constantinescu, maestru-ornamentist din localitate.

POȘTA REDACȚIEI

FACTORILOR POȘTALÉ Facem un ultim avertisment, că în cazul cînd se vor repeta neregularitățile cu distribuția ziarului, vom ști să căpătăm satisfacțiune.

Tipic, Chioseler. Ai observat ceva?
N. Cărbău, Caracel. Cel puțin pe timpul de nouă luni, cît v'am servit ziarul, trebură să ne trimiteți costul. Nu vă cerem de cit ce e drept.

Tot felul de Mașini Agricole
RENUMITELE MASINI de SECERAT „ALBION“
 Sezon 1905. Perfectionat.

George I. Rignall

Str. Mercur No. 1. - CONSTANȚA - Str. Mercur No. 1.

TOT FELUL DE REZERVĂ pentru Secerătoare de ori-ce sistem
 Atelier de Reparațiuni cu Abur

DROGUERIA MEDICINALA
ALEX. I. HELDENBUSCH
CONSTANȚA

Strada CAROL (Sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:
 Droguri medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie streină, apă de Colonie cu kilograma; articole de toaletă, Pudre, Paste de dinți, Perii de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaletă străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irigătoare articole de bae; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu mirosurile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate: Vasilină, Benzina Glicerina, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Termometru de bae și maximale, lacuri, vopsea pentru dușumele ceară pentru parchet etc. etc

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde oftin pentru a vinde mult.

Cremă de Dinți Anatherin. — D-r POPP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afară d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecțiuni ale organismului, chiar cu stăruț mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricați, între care sunt mulți al căror dinți seamănă cu niște ruine, gingiile umflata și lesne sângerânde sau acoperite cu fistule, din care ese o materie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru in general produs fie prin necurătenia dinților fie prin întrebuințarea de dentifice impropii. După opinia celebrităților medicale. Pastela de dinți cari conțin acizi sau baze și care in general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smalțului dinților care e începutul stricărei lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol in toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D'r Popp in tuburi, e o preparație cu totul neutră, curată și întreține dinții fără ai ataca preservându-i contra infecțiunii.

Prețul unui tub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

Casa de Moda, Robi & Confecțiuni
 DE DAMA, D-ȘOARE și COFII
D-ra Lenny Davidescu
 CONSTANȚA
 Piața Independenței No. 54.

Cu începere de la 1 Februarie a.c., va înființa pe lângă *Atelierul de Croitorie și un curs practic în arta de a croi și coase după metoda franceză a D-nei Alice Guérre* din Paris. *Fri-volite, Macramé și Torșon*, absolute necesare unei D-ne și D-șoare; în scurt timp oricine va putea să și confecționeze, bluze, matineuri, Jupe etc. Inscriserile se încep chiar de acum cu o plată cit se poate de modestă, orele de lucru vor fi Marțea, Joi și Sâmbăta de la 2-5 p. m.
 Se primesc din provincie și eleve interne.
 Acest curs se înființează pentru binele public, se speră deci că va fi încurajat.

MAGAZINUL CU COLONIALE
 și DELICATESE
XENOFON TEODOR
 în fața PRIMĂRII
 Oferă articole din bogatul sau
 asortiment
 — Desfid ori-ce concurență —

ROMANIA
POLIȚIA ORĂȘULUI CONSTANȚA

Se publică spre cunoștința generală că d. Jude al Ocolului Constanța prin adresa cu No. 20149 a fixat ziua de 18 Ianuarie 1906 pentru vânzarea cu licitație publică a averii mobilă a debitorului Zelchif Mustafa compusă din 10 meci cubi lemnărie de brad, urmărite pentru despăgubirea d-lui Dormidon Hagî Lazăr de sumele ce are a primi în baza cărții de judecată cu Nr. 1674/905 investită cu formula executorie.

Vânzarea se va efectua la chirestegeria debitorului Zelchif Mustafa începând de la orele legale.

1906 Ianuarie 10
 S-Comisar Cl. I. N. Mihăilescu.

INSTITUTUL „MIRCEA-VODA“
 Fondat în anul 1901
CURS PRIMAR, LICEAL ȘI COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDRĂNESCU
 Reputația institutului „Mircea-Vodă, este stabilită. Nu s'a cruțat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncește cu sîrguință.
 Profesori impuși și neobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.
 Anul acesta s'a mai alipit pe lângă institut și
UN INTERNAT DE FAMILIE unde copiii de toate vrăstele, în schimbul unei modeste plăți, sunt îngrijiți părintește, dându-li-se și meditațiunile trebuitoare.

De vânzare case și terenuri la Te-kirghiol.
 A se adresa Direcției ziarului.

„LA OVIDIU“
 Piața Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHIS
 Non magazin cu Coloniale, Delicatese și Comestibile
 (Fost P. ASTRAS)
 Băuturi spirtoase străine indigene
MARE DEPOU DE VINURI
 Specialitate în vin-de-lemnuri Franceze și Grecești
 Diferite articole coloniale orientale
APERITIVE - PROFANDE
 Prețuri mai oftin ca ori unde
 Serviciul prompt și foarte conștiincios
 Târgurile se expediază la Domiciliu

ATRAȚATOR
 este un obraz plăcut, curat trandafiriu, cu aspect tânăr și proaspăt, o piele catifelată albă și un teint eclatant
 Toate acestea se obțin într'un mod sigur prin întrebuințarea zilnică a renumitului
Săpun de Lapte de Crin
 Marea fabricii un „Cal de Lemn“ a lui Bergmann & Co. Madebeul-Dresda
 Prețul Lei 1-50 Bucata
 Depozit la: L. & I. Lascăr și la Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol“
 Str. ELENA No. 10, lângă OVIDIU
 Intrat exclusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și înzestrat cu tot mobilierul nou, *cu sobe de teracotă — SOBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE* — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.
 Urmele vechii administrațiuni „Gherachi“ sunt șterse cu desăvirșire.
 Se dau camere și cu luna.
 Prețuri modeste.

Cărți de Vizită
 Numai la Tipografia
D. Nicolaescu

De vânzare o pereche de case cumal multe încăperi și curte mare, pe strada Carol, în fața grădinei publice.
 Ori-ce referințe Direcțiunii ziarului

Virgil Mormoceanu
 AVOCAT
 Strada Traian No. 27 — Constanța.